

HELSFAG ARBEIDEREN

**HVA ER BEST?
NY STILLING
ELLER LØNNSTILLEGG
I DEN GAMLE**

**VIDEREUTDANNING
SKAL LØNNE SEG**

Scan QR koden for å
melde deg på.

NORSK FAGUTDANNING INVITERER TIL EKSAMENSFORBEREDENDE KURS I FAGBREV HELSEFAGARBEIDER

PÅMELDING GJØRES PÅ:

FAGUTDANNING.NO/FAGBREV-HELSEFAGARBEIDER

Fagbrev helsefagarbeider:

Kurset skal gi elevene et teoretisk grunnlag for å bestå eksamen før fagprøven kan avlegges. Kurset er for deg som har minimum 3-4 års yrkeserfaring, men mangler dokumentasjon på egen kompetanse.

Krav til fagprøven som praksiskandidat:

Når du har bestått teorieksamen, og kan dokumentere fem års relevant arbeidserfaring, skal du kontakte fagopplæringskontoret i fylket du bor i, som godkjenner praksisen din og som arrangerer fagprøven.

Gjennomføring:

Du kan velge mellom **nettbasert studium**, hvor du har selvstudie med tett oppfølging fra lærer via nett.

Samlingsbasert studium:

Fysisk oppmøte med 140 timers klasseromsundervisning på faste helger/ og eller ukedager.

Støtteordninger/stipend

Norsk Fagutdanning er godkjent for lån og stipend i Statens Lånekasse for utdanning. Søknad sendes elektronisk til Lånekassen. Er du medlem i en fagorganisasjon, vil de fleste ha stipendordninger du kan søke på.

Alle undervisninger gjennomføres i henhold til FHI sine råd om smittevern!

**HAR DU NOEN SPØRSMÅL KAN DU SENDE OSS EN E-POST PÅ:
RENATE@FAGUTDANNING.NO ELLER RINGE PÅ **TLF: 99419466**.**

VELKOMMEN TIL OSS

Forord

Blir innplassering i ny stillingstittel avtalt på forhånd hos deg?

Du leser nå i et ekstrabilag til Helsefagarbeideren, viet temaet fagskoleutdanning. Et område som er under utvikling. Grafene peker oppover, både hva gjelder antall studier og studenter. Forrige gang vi utga et eget hefte om fagskole, fokuserte vi på det faglige. Det var i 2013, og utdanningstilbudet var ukjent for mange. Denne gangen skifter vi fokus over på rammebetingelsene.

Mitt inntrykk er at økt kompetanse og mulighet til å yte bedre tjenester, er det avgjørende for at helsefagarbeidere flest velger å ta fagskole. Bedre lønn har kommet som en hyggelig påskjønnelse. Nå som videreutdanning er i ferd med å bli en av løsningene for å møte økte kompetansekrav, så blir det viktig å få på plass ordninger som gjør det lønnsomt å studere, både for arbeidstaker og arbeidsgiver.

Siden 2017 har kommunene, unntatt Oslo, hatt en egen lønnsstige for fagarbeidere med fagskoleutdanning. Vi tok en uformell spørrerunde til Deltas hovedtillitsvalgte for å undersøke hvordan den blir tatt i bruk. Noen kommuner avtaler innplassering i den nye stillingstittelen i forkant. Andre forhandler i etterkant, under lokale lønnsoppgjør. På tilbakemeldingene vi har fått å dømme, er det første å foretrekke. Avtaler på forhånd gir forutsigbarhet. Det motiverer flere til å ta videreutdanning, og forhindrer at noen må vente på å bli innplassert. Det er også en løsning som er i tråd med avtaleverket.

Etter hvert som fagskoleutdanning går fra å være et alternativ for de spesielt interesserte til å bli en nødvendig spesialisering for å heve kvaliteten i tjenestene, så trengs forutsigbare og rettferdige betingelser. Kjenner du til hva som gjelder på din arbeidsplass?

God lesing!

Ann Beate Grasdalen, redaktør

Utgiver: Helsefagarbeiderforbundet
Redaktør: Ann Beate Grasdalen
Kontakt: redaksjon@helsefagarbeiderforbundet.no
Forsidefoto: ©Suteren Studio - stock.adobe.com

Design og grafisk produksjon:
Merkur Grafisk AS
www.merkurgrafisk.no

MedLearn

Gratis helsefagskole på nett!

Ta en høyaktuell fagskoleutdanning innen helse hos MedLearn. Utdanningen tilbys på deltid og lar seg kombinere med jobb.

Utdanninger med oppstart våren 2022:

- Demensomsorg og alderspsykiatri
- Hverdagsrehabilitering
- Psykisk helsearbeid
- Velferdsteknologi
- Kreftomsorg og lindrende pleie

Finn ut mer
på medlearn.no

Finn mer informasjon på medlearn.no,
tif. 67 58 88 00 eller benytt_post@medlearn.no

Ta videreutdanning ved siden av jobb!

Offentlig finansiert
fagskoleutdanning (60 stp.)

- Miljøarbeid innen rus
- Barsel- og barnepleie
- Rehabilitering
- Psykisk helsearbeid
- Kreftomsorg og lindrende pleie
- Psykiske lidelser og aldring hos personer med utviklingshemming

“På fagskolen fikk jeg muligheten til å reflektere over egne arbeidserfaringer med nye øyne.”

22 47 60 20
folkeuniversitetet.no

 Folkeuniversitetet

Tittelen bør signalisere identitet

Helsefagarbeiderforbundet ønsker at spesialhelsefagarbeider skal bli en nasjonal tittel for helsefagarbeidere med fagskoleutdanning.

Delta går i bresjen for at kompetanse skal lønne seg, og har gjort det i mange år. Organisasjonen stod lenge alene i kravet om et nytt minstelønnsnivå for fagarbeidere med fagskoleutdanning. 2017 ble kravet endelig innfridd i KS-området, og siden har helsefagarbeidere med minst 60 studiepoeng kunnet innplasseres på stillingstittelen Fagarbeider med fagskoleutdanning.

Nå går Helsefagarbeiderforbundet foran for å endre tittelen til spesialhelsefagarbeider. Michaela Veerasamy forklarer hvorfor:

- Fordi spesialhelsefagarbeider gir tydelig signal om både identitet og kompetanse.

Å bruke ordet «spesial» er innarbeidet fra før, gjennom blant annet spesialhjelpepleier og spesialsykepleier. Nå er det på tide å få på plass spesialhelsefagarbeider, mener styret i Helsefagarbeiderforbundet, der hun er Delta Ung representant.

Michaela Veerasamy har selv fagskoleutdanning innen psykisk helse og rusarbeid. I framtiden håper hun å kunne titulere seg med spesialhelsefagarbeider, og tror det vil bidra til å gjøre videreutdanning enda mer attraktivt.

Dersom stillingstitler skal endres i hovedtariffavtalen må det tas opp under sentrale lønnsforhandlinger, og alle parter være enige. Helsefagarbeiderforbundet håper det vil skje allerede neste år.

Michaela Veerasamy
håper i framtiden å kunne
titulere seg som spesial-
helsefagarbeider.

To fagskoleutdanninger ga dobbel lønnsøkning

Det er klart det er mer motiverende å ta videreutdanning når en gulrot venter i den andre enden.

Stig Håvardstun er trolig den eneste helsefagarbeideren i Bjørnafjorden, tidligere Os kommune, som har to fagskoleutdanninger. Først Miljøarbeid rettet mot utviklingshemmede, ferdig i 2018, og i år har han avsluttet utdanningen Psykisk helse. Begge gir 60 studiepoeng. Han er primærkontakt for en person med utviklingshemming, og selv om arbeidsoppgavene er omtrent de samme, så er han tryggere i jobben nå enn før.

- Miljøarbeid er noe vi gjør hele tiden. Jeg ble mer bevisst på hva vi gjør, hvorfor og i hvilken rekkefølge for å skape en trygg hverdag, sier han.

Studier har vist underrapportering på psykiske lidelser blant personer med utviklingshemming. De manglet kompetanse om temaet på hans arbeidsplass, så derfor tok han også fagskole i psykisk helse.

Stig Håvardstun vet at han har vært heldig, med en arbeidsgiver

som har satt av midler til å satse på videreutdanning, og som er god til å tilrettelegge. Blant annet fikk han en del frikjøp, noe som motiverer til å yte ekstra under studiene. Etterpå har han en bindingsfrist. Det vil si at han forplikter seg til å jobbe i den samme enheten i to år etter at studiene er avsluttet.

21 100 + 24 000

Da han var ferdig med den første fagskoleutdanningen i 2018, rykket han opp til ny stillingskode: Fagarbeider med fagskoleutdanning. Da økte grunnlønnen med kr 21 100. Så fikk han et tillegg etter den andre utdanningen, og i Bjørnafjorden kommune er lønnstillegget for 60 studiepoeng på 24 000, så lenge videreutdanningen er avtalt med arbeidsgiver på forhånd.

Stig Håvardstun, som for øvrig er plasstillitsvalgt for Delta ved tre bofellesskap, valgte å bli plassert i stilling Fagarbeider

med fagskole, selv om det ga noe lavere lønnsøkning. Den økte grunnlønnen ble da på 21 100, mens et lønnstillegg til den eksisterende stillingen ville ha gitt 24 000.

- Jeg valgte å få et bevis på økt kompetanse framfor litt høyere lønn, forteller han.

Fordi det er viktig å synliggjøre fagskoleutdanning. På lang sikt kan det jo også være at forskjellen mellom lønnstrinnene blir større.

Om han tar en tredje fagskoleutdanning og får et nytt tillegg, så vil han ligge litt lavere enn lønna til en vernepleier/miljøterapeut i kommunen, noe han mener er rimelig.

- Når du har mer relevant kompetanse så bør du få igjen for det, sier han.

Hvorvidt det blir noe av, er vanskelig å si nå, men slettes ikke usannsynlig. Han har snust litt på studier innen både ernæring, velferdsteknologi og veiledning.

Fordypet seg i lysterapi, og psykisk helse hos personer med autisme

Under fagskoleutdanningen Miljøarbeid rettet mot utviklingshemmede fordypet Stig Håvardstun seg i lysterapi mot stemningslidelser og for å forbedre søvnkvalitet. Under utdanningen i Psykisk helse fikk han blant annet oppdatert kunnskap om medikamentell behandling for personer med autisme. Kompetanse går ut på dato, men Håvardstun har gjennom videreutdanningen også lært noe som er evig aktuelt: Hvordan innhente ny informasjon på egenhånd for å holde seg oppdatert som helsepersonell.

Stig Håvardstun har tatt to fagskoleutdanninger og har nå rundt 45 000 kroner ekstra i året, utover vanlig fagarbeider grunnlønn.

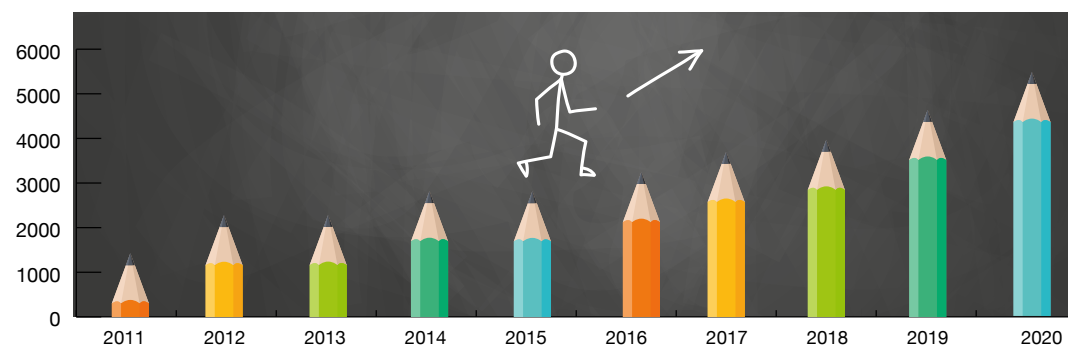
3 gode grunner for å bruke stillingstittel Fagarbeider med fagskoleutdanning

Selv om det er mulig å få like stort lønnstillegg innenfor den samme stillingen, er det flere gode grunner til å bli innplassert i ny stilling med fagskoleutdanning, informerer Delta.

- ✓ Det gir mulighet for egen lønnsutvikling for stillingsgruppen.
- ✓ Kompetanse synliggjøres, både på arbeidsplassen og overfor kommunen.
- ✓ Faktisk kompetanse i kommunene blir synlig i nasjonal statistikk.

TALLENES KLARE TALE

En firedobling av studenter på ti år

På ti år er antall fagskolestudenter innen helse og sosial firedoblet, fra rundt 1 300 i 2011 til rundt 5 400 i 2020.

Kilde: SSB

Nettsiden Studentum.no har i løpet av to år hatt en femdobling i antall søk på fagskoler for helsefagarbeidere.

Kilde: Studentum.no

Det finnes 166 studier å søke på for helsefagarbeidere

Kilde: Samordna opptak

Hver fjerde fagskolestudent studerer helse og velferd

Kilde: Regjeringen

87 % av søkerne i 2021 er kvinner

Kilde: Samordna opptak

På ett år har antall tilgjengelige fagskolestudier for helsefagarbeidere gjennom Samordna opptak økt fra 82 til 166

Kilde: Samordna opptak

65 % studerer deltid 21 % av studiene er nettbaserte. Gjelder alle kategorier av fagskolestudenter.

Kilde: Regjeringen

Les mer om studiene og søk på: www.fagskolen-oslo.no

Barn med særskilte behov

Endrede samfunnsforhold påvirker barns oppvekstvilkår. Kompetansekartlegging i barnehagene har avdekket stort behov for mer kunnskap om barn med særskilte behov. Med dette studiet blir du bedre i stand til å yte tidlig innsats og gi barna du jobber med, bedre sjanser for å klare seg godt senere i livet.

Helsearbeid og rusarbeid

Helsevesenet trenger flere medarbeidere med kompetanse på psykisk helse og rus, fordi stadig flere personer har sammensatte lidelser. Det er viktig at brukeren blir møtt av en helhetlig helsejeneste, og dette studiet vil gjøre deg bedre i stand til å møte samhandlingsreformens krav om å forebygge, behandle og samhandle bedre.

Fagskoletekniker innen sterilforsyning

Sterilforsyning er et viktig ledd i infeksjonsforebyggende arbeid og pasientsikkerhet. Samtidig går den teknisk-medisinske utviklingen raskt, og ny viten, omfattende lovverk og nye faglige standarder fører til strengere kvalitetskrav. For å tilfredsstille kravene innen sterilforsyning, er en formell utdanning nødvendig.

Demens og alderspsykiatri

Levealderen øker i Norge, og forekomsten av demens øker tilsvarende. Blant folk over 90 år har hele 35 % demens. Funksjonsevnen nedsettes kraftig, og noen utvikler også personlighetsforandringer. Andre psykiske lidelser blant eldre må også håndteres i lys av aldring. Dette studiet gir deg etterspurt kompetanse og gjør deg bedre i stand til å gi individuelt tilpasset pleie og omsorg, både til brukere og pårørende.

Helseadministrasjon

Informasjonsteknologi brukes i stor grad i helsevesenet, og behovet for kompetanse innen helseadministrasjon er stort. Dette studiet egner seg godt for deg som jobber som helsesekretær, tannhelsesekretær eller saksbehandler i primær- og spesialisthelsetjenesten. Du vil få bred og etterspurt kompetanse som gir deg nødvendig spesialisering og fordypning i eget yrke.

Målrettet miljøarbeid knyttet til mennesker med utviklingshemming

Brukere av omsorgstjenester skal klare seg mest mulig selv, det gjelder også utviklingshemmede. Studiet er utviklet for å møte et økende kompetansebehov og sikre stabil bemanning i samlokaliserte boliger/omsorgsboliger. Planen legger vekt på aktiv omsorg som gir brukerne mulighet for å leve et meningsfylte liv.

Alle studiene er på deltid og gir 60 studiepoeng.
Opptak gjennom samordna opptak.
Åpner for søkning 1.2. www.fagskolen-oslo.no/slik-soker-du

Her gir forhåndsavtalt fagskole automatisk lønnsopprykk

Det er enklere å motivere ansatte til å ta videreutdanning om de på forhånd vet at de får økt lønn for det etterpå.

I Flekkefjord kommune har de systemisert etter- og videreutdanningen så alle får de samme betingelsene av arbeidsgiver. Om utdanningen er godkjent på forhånd, gir den automatisk opprykk til stillingstittel Fagarbeider med fagskoleutdanning. Det er noe hovedtillitsvalgt for Delta Wenche Murbræch er ekstra stolt over å ha fått arbeidsgiver med på.

- I år har vi fått på plass automatikk i lønnsstigen. Det har vært en brokete vei, forteller Murbræch. Vi har sagt at arbeidsgiver ikke får kompetanseheving blant de ansatte om det er kamp om kronene.

Ikke lenger tilfeldig

Tidligere rådde tilfeldighetene med hensyn til hvem som fikk søke på hva slags utdanning, hvem som fikk lønnet permisjon, dekning av utgifter og lignende. Lønnstillegg ble tidligere behandlet hvert annet år, under lokale lønnsforhandlinger. Om noen var uheldige, kunne det gå to år til neste runde, noe som virket demotiverende. Med forutsigbare ordninger tror hun at flere vil ønske å ta fagskoleutdanning.

Synet på læring endres

Wenche Murbræch har vært tillitsvalgt i Delta siden nittitallet, og har erfart hvordan synet på kompe-

Foto: privat

Flekkefjord kommune har satt som mål at minst 90 prosent av de ansatte skal ha en utviklings- og kompetansehevsplan.

90%

tanseutvikling har endret seg gjennom årene. Den gangen var kompetanse aldri et tema, kan hun fortelle.

- Jeg kan nesten ikke huske at vi snakket om slike ting. Om du skulle gjøre noe annet, måtte du ta omskolering.

Delta var tidlig ute med å snakke om bedre betingelser for etter- og videreutdanning for helsefagarbeidere, og har ivret for det mange år. I dag er det en utbredt oppfatning at livslang læring trengs, både for å oppfylle krav til kvalitet i tjenestene og for at den

enkelte ansatte skal oppleve egenmestring.

Kompetansehevsplan

Siden 2015 ha Flekkefjord kommune hatt en årlig revisjon av kompetansehevsplan. I tillegg sendes det i desember hvert år ut et skriv til alle ansatte innen helse og velferd. Der oppfordres de til å øke sin kompetanse innen prioriterte områder. I forkant har ledergruppen sammen med tillitsvalgte innhentet og prioritert aktuelle utdanninger.

Gjennom å fylle ut et enkelt skjema kan de melde interesse for å ta etter- og videreutdanning, forteller Inger Marethe Egeland, som er kommunalsjef for helse og velferd i Flekkefjord kommune.

Systematikk lønner seg

Det finnes mange gode grunner for å samordne utdanningstiltak, ifølge Egeland. Det sparer den enkelte leder for arbeid. Det blir enklere å se kompetansebehovet i sammenheng, på tvers av enheter, for mange av de ansatte jobber flere steder. Det blir også mulig å jobbe strategisk. For eksempel å se på hvordan kompetanseheving kan gjøre det

I Flekkefjord har 28 helsefagarbeidere tatt fagskoleutdanning, blant annet disse Delta-medlemmene som jobber ved sykehjemmet Tjørsvågheimen. Fra venstre plasstillitsvalgt Elin Eriksen, Rebecca Tonstad og Randi Kvåle. Lengst til høyre står hovedtillitsvalgt i Flekkefjord kommune Wenche Murbræch.

Over 10 prosent på videreutdanning

Satsingen på kompetanseheving har vart lenge i Flekkefjord kommune. Over flere år har over 10 prosent av de ansatte innen helse og velferd gjennomført videreutdanning årlig. Planen er at tallet etter hvert skal stabilisere seg på rundt 6 prosent.

«Vi er tydelige på hva de får, og hva vi forventer, for det ligger en egeninnsats her»

Inger Marethe Egeland, kommunalsjef for helse og velferd i Flekkefjord kommune

«Dette søker dere på, dette får dere. Da har du en plan. Da vet de ansatte hvordan det blir»

Wenche Murbræch, Hovedtillitsvalgt for Delta i Flekkefjord kommune

mer attraktivt å jobbe visse steder.

Den systematiske satsingen bidrar dessuten til gjennomslag hos statsforvalteren for å få kompetanseløftmidler. Når søknadsfristen går ut 1. februar hvert år, så har Flekkefjord kommune allerede oversikt over utdanningstiltak for hele året.

- Det har mye å si at vi jobber systematisk og leverer på det vi søker om, sier Egeland.

Anbefaler utdanning

I 2021 ble det oppfordret til å ta fagskoler i psykisk helse og rus, ernæring i pleie og omsorg, kroniske sykdommer, positiv atferdsstøtte, demensomsorg og alderspsykiatri, samt helse, aldring og aktiv omsorg. Planen inneholder dessuten oppfordring til videreutdanning for ansatte med høgskoleutdanning, ufaglærte til å ta fagbrev, og etterutdanning gjennom ABC-kurs.

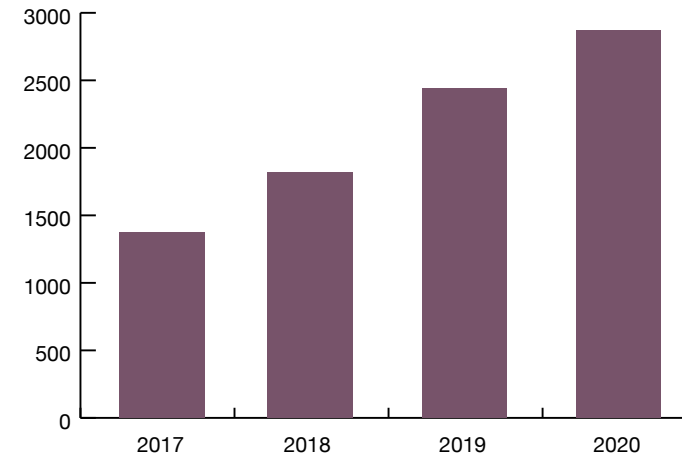
Fordi ledere og ansatte snakker sammen om hva de skal prioritere av etter- og videreutdanning, så blir det enklere å ta kompetansen i bruk etterpå. Egeland trekker fram satsingen på positiv atferdsstøtte (PAS) som eksempel.

- Vi har løftet både helsefagarbeidere og høgskoleansatte på PAS. De har laget en egen res-

sursgruppe som samarbeider på tvers. Helsefagarbeiderne har veldig god kompetanse og viktige perspektiver. Og ikke minst mye engasjement inn i denne satsningen, sier hun.

I slutten av oktober er det ennå ikke avgjort hva som vil havne på anbefalingslista for neste år. Flere av årets utdanninger vil nok fortsette, tror Egeland.

Antall helsefagarbeidere med tittel Fagarbeider med fagskoleutdanning

Grafen viser antall stillinger innenfor stillingskode 7719 Fagarbeider med fagskoleutdanning (med særaldersgrense). I 2017 ble den nye stillingen innført, og tatt i bruk for 1371 ansatte. Siden har det vært en gradvis økning. I 2021 har 2 869 helsefagarbeidere blitt innplassert i ny stilling. Kilde: KS.

Tusen kroner mer i tillegg

I årets hovedtariffoppgjør i KS-området fikk de med stillingstittel Fagarbeider med fagskoleutdanning, og som har 16 år ansiennitet, tusen kroner mer i tillegg, sammenlignet med de som har tittelen Fagarbeider og samme ansiennitet.

Foto: @alswart - stock.adobe.com

Fagskolen Vestfold og Telemark

Palliativ omsorg

- 60 studiepoeng, 2 år på deltid
- Stedbasert
- Nettbasert med samlinger

Somatisk vurderingskompetanse

- 60 studiepoeng, 2 år på deltid
- Stedbasert
- Nettbasert med samlinger

Psykisk helse- og rusarbeid

- 60 studiepoeng, 2 år på deltid
- Stedbasert

Velferdsteknologi

- 30 studiepoeng, 1 år på deltid
- Nettbasert

Se mer om våre studier på fagskolen-vt.no

Delta mener: Trenger ikke å vente

Når en fagarbeider tar fagskole etter avtale med arbeidsgiver, skal det gis opprykk til ny stillingskode, uavhengig av lokale forhandlinger.

- Det er slik avtaleverket er å forstå, sier Sveinung Berger som er spesialrådgiver i Deltas forhandlingsavdeling. Lønssløftet skal ikke vente til neste gang de sentrale parter avtaler en pott til lokale forhandlinger.

Ikke gratis uten permisjon med lønn

Helsefagarbeider Andrea Sletsjø fikk avslag fra arbeidsgiver da hun ba om permisjon med lønn for å ta fagskole. Hovedtillitsvalgt Elin Christoffersen i Holmestrand kommune jobber for at hun og andre helsefagarbeidere skal få bedre betingelser under videreutdanning.

Helsefagarbeider Andrea Sletsjø jobber flere steder i kommunen, blant annet på en somatisk avdeling på et sykehjem. Palliasjon er en del av arbeidet som interesserer henne. Å kunne være der og skape trygghet, for at den siste tiden skal bli god for pasienten og pårørende. Så da hun endelig var ferdig helsefagarbeider, etter å ha tatt utdanningen som praksiskandidat over flere år, var hun gira på å fortsette på det hun anså som det neste naturlige steget. Hun ville ta fagskole i lindrende pleie og kreftomsorg.

Blankt nei fra arbeidsgiver
Utdanningen, som gir 60 studiepoeng, har en dag undervisning i uka, over to år, og 15 uker praksis. Sletsjø vil trenge noe permisjon med lønn for å gjennomføre studiene. Om ikke for alt, så i alle fall for noe av den obligatoriske studietiden for ikke å gå ned i lønn, og i det minste under praksisperioden.

Da arbeidsgiver ga blankt avslag mistet Sletsjø motet.

- Jeg mistet motivasjonen da de ikke ville forsøke å finne en løsning. For eksempel at jeg kunne bruke noe av ferien, men jeg kan ikke bruke hele. Jeg har et lite barn, barnehagen er stengt i tre uker om sommeren, og jeg trenger ferie selv også, påpeker hun.

Helsefagarbeider Andrea Sletsjø (t.v) og hovedtillitsvalgt for Delta i Holmestrand, Elin Christoffersen.

Foto: privat

«Ved å gi helsefagarbeidere mulighet til å ta videreutdanning så vil ressursene brukes bedre. Nå gjør sykepleieren mye de ikke trenger å gjøre. Det gjelder å prioritere hvem som gjør hva»

Hovedtillitsvalgt Elin Christoffersen

Foto: © Drik - stock.adobe.com

Mangler fagskolekultur

Sletsjø kjenner bare til en eller to helsefagarbeidere som har tatt fagskoleutdanning ved sykehjemmene i Holmestrand. Hovedtillitsvalgt for Delta Elin Christoffersen, som selv er hjelpepleier, kan bekrefte at de mangler en kultur for det i kommunen

- Det har ikke vært økonomi til å satse, og da ser ikke de ansatte noen mulighet til å ta videreutdanning på eget initiativ.

De har fått e-post fra arbeidsgiver med informasjon om gratis fagskole, men den blir ikke gratis om det ikke gis mulighet for permisjon med lønn, sier Christoffersen. Hvis kommunen skal få flere med fagskolekompetanse, trengs forutsigbare betingelser under studietiden og garantert mer lønn.

Trenger bedre betingelser

I dag behandles tilleggene årlig, enten under lokale lønnsforhandlinger eller til en fastsatt dato.

- Vi har eksempler på muntlige avtaler hvor vi etterpå har brukt masse tid på å forhandle tillegg, sukker Christoffersen, som skulle ønske seg en avtale på at kompetansetillegg til grunnlønnen gis automatisk for fagarbeidere som har skriftlig avtale med arbeidsgiver om å gjennomføre videreutdanning på 60 studiepoeng.

Betingelsene for å ta videreutdanning burde ha vært bedre, men dette er ikke et Holmestrand-problem, er hun nøye med å understreke. Kommunen har en anstrengt økonomi, den har nylig vokst seg større gjennom sammenslåing.

Må tenke smart framover

Framover trenger helse- og omsorgstjenesten å omorganisere seg, satse på heltid, på økt grunnbemanning, og samtidig oppi det hele spare penger. Det er en vanskelig situasjon, men hun er likevel optimist.

- Jeg ser at gjennom å ansvarliggjøre fagarbeidere så kommer vi i land fortere, sier hun

Hun synes også å se en endring hos arbeidsgiver, og tror at kompetanseutvikling av helsefagarbeidere vil bli prioritert framover. For det vil stilles større krav til faglig forsvarlig drift, men uten at ressursene øker, og da gjelder det å tenke smart.

- Ved å gi helsefagarbeidere mulighet til å ta videreutdanning så vil ressursene brukes bedre. Nå gjør sykepleieren mye de ikke trenger å gjøre. Det gjelder å prioritere hvem som gjør hva.

Frode G. Hestnes er kommunalsjef Helse og velferd i Holmestrand kommune. Han kommenterer saken slik:

«Det er riktig som Delta påpeker at den økonomiske situasjonen er stram, her er nok ikke Holmestrand i noen særstilling. Likevel vil det være viktig at vi ser på hvordan vi kan styrke fagkompetansen i kommunen, og kanskje må vi bli flinkere til å se på ulike løsninger sammen med de ansatte. For Holmestrand kommune er det viktig å verdsette alle yrkesgrupper og vi har alt å vinne på å se fagarbeidere og deres kompetanse som en ressurs for oss.»

annonse:

Monica studerer helsetjenester til sårbare eldre

Nettbaserte studiemoduler engasjerte hjelpepleieren Monica Elen Vik Austad (39) til å oppdatere kunnskap innen eldreomsorgen.

Endret yrkespraksis med ny oppdatert kunnskap innen eldreomsorgen allerede etter få uker med studier. – Jeg har lært nye metoder, jobber mer effektivt og reflekterer mer over egen praksis nå enn tidligere, sier Austad.

Sammen med seks kolleger fra hjemmesykepleien i Eidsvoll studerer hun Modul 1 over nett, som omhandler pasientsikkerhet i helsetjenesten.

Studiet har overgått mine forventninger, så jeg skal ta alle modulene! Det er faktisk veldig spennende å studere som voksen, spesielt når lærerne er så kunnskapsrike og inspirerende.

Vi har lært mye om observasjoner og vurderinger som det å vurdere puls, oksygenmetning og ikke minst hvordan vi kan kommunisere mer effektivt med ambulanseteam og annet helsepersonell. Vi har også lært om legemidler, feilmedisinering, hvordan man setter medisiner må ses i sammenheng med observasjonen.

Studiet er mye mer intensivt enn jeg trodde, men man får brukt det man lærer i jobben, så det er verdt det. Føler at jeg er bedre rustet i jobben nå og mye tryggere. I tillegg er jeg veldig motivert til å studere mer.

Monica Elen Vik Austad, hjelpepleier ved hjemmesykepleien i Eidsvoll kommune.

Modul 1 Pasientsikkerhet i helsetjenesten 10 stp.	Modul 2 Den geriatriske pasient 10 stp.	Modul 3 Helsefremmende og sykdomsforebyggende arbeid 10 stp.
Modul 4 Psykiske lidelser og rusavhengighet 10 stp.	Modul 5 Akutte tilstander og skader hos eldre 10 stp.	Modul 6 Palliasjon 10 stp.

Studieoversikt

Her er en oversikt over typer studier som finnes innenfor ulike fagområder. Vi gjør oppmerksom på at navnene kan variere noe fra skole til skole.

PSYKIATRI OG RUS

- Psykisk helse (og rusarbeid)
- Miljøarbeid (innen rus og psykisk helse)

UTVIKLINGSHEMMING

- Miljøarbeid
- Psykiske lidelser og aldring
- Positiv atferdsstøtte (PAS)
- Aldring (og psykiske lidelser)
- Helsefremmende kosthold

ELDREOMSORG

- Demensomsorg (og alderspsykiatri)
- Helse, aldring og aktiv omsorg
- Ernæring i pleie- og omsorgstjenester
- Hverdagsmestring

BARN OG UNGE

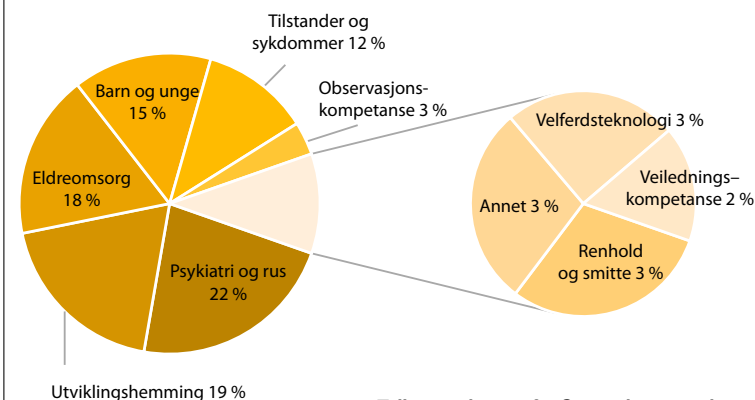
- Barsel og barnepleie
- Barn med særskilte behov
- Arbeid med ungdom

TILSTANDER OG SYKDOMMER

- Kreftomsorg og lindrende pleie
- Rehabilitering
- Palliativ omsorg
- Kroniske sykdommer
- Omsorg for mennesker med neurologiske lidelser

ANNET

- Logistikk og service i helsetjenesten
- Veiledning
- Sterilforsyning/spesialrenhold
- Velferdsteknologi
- Observasjons- og vurderingskompetanse

Tallene er hentet fra Samordna optak

Studiene fordeler seg innenfor fem fagområder som til sammen utgjør rundt nitti prosent av studieplassene for helsefagarbeidere: psykiatri og rus, utviklingshemming, eldreomsorg, barn og unge og særlige tilstander og sykdommer.

Utdanning.no, Studentum.no og Samordna optak har oversikt over tilgjengelige studier nasjonalt. Tilbudet vil variere fra region til region.

De 5 mest populære studiene

ANTALL SØKERE PER STUDIEPLASS

1. Barsel og barnepleie
2. Kirurgisk virksomhet
3. Sterilforsyning i helsetjenesten
4. Spesialrenhold og sterilforsyning i helsetjenesten
5. Psykisk helse og rusarbeid

Kilde: Samordna Optak

ANTALL STUDIESTEDER

1. Kreftomsorg og lindrende pleie
2. Psykisk helse og rusarbeid
3. Psykiske lidelser og aldring - personer med utv.hemming
4. Psykisk helsearbeid
5. Barsel og barnepleie

Kilde: Samordna Optak

PÅ INTERNETT

1. Psykisk helse- og rusarbeid
2. Barsel og barnepleie
3. Logistikk og service i helsetjenesten
4. Kirurgisk virksomhet
5. Velferdsteknologi

Kilde: Studentum.no

6 fleksible moduler

Helsetjenester til sårbare eldre

Gratis til helsearbeidere, aktivtørere og ambulansarbeidere

Ledige studieplasser

Hver modul gjennomføres på 8 uker og gir 10 studiepoeng.

SØK OPPTAK!

www.fagskolen-viken.no

Bli mer attraktiv i arbeidsmarkedet

Korte og yrkesrettede moduler

Nettbasert

Nasjonale avtaler

KS-OMRÅDET

Egen stillingskode, Fagarbeider med fagskoleutdanning. Etter årets oppgjør ligger den 21 000 over Fagarbeider. Arbeidsgiver og tillitsvalgt kan forhandle om omgjøring av stilling og lønn når arbeids- og ansvarsområdet er endret som følge av etter-/videreutdanning (hovedtariffavtalen kapittel 4 punkt 4.2.2 Særskilte forhandlinger, og punkt 4.2.4 Kompetanse).

OSLO KOMMUNE

Fagskoleutdanning belønnes med ti tusen kroner mer enn fagarbeiderstilling. Fellesbestemmelsene § 16.2 Forhandlinger gir mulighet for å forhandle om økt lønn ved kompetanseutvikling som er relevant for den ansattes arbeidsområde.

SYKEHUS OG SPESIALISTHELSETJENESTEN

Avtalen gjelder fra og med 1. mai 2021 for alle foretak, og sikrer minst tjue tusen mer enn fagarbeider. Bestemmelser om lønn for fagskole skal forhandles fram lokalt mellom tillitsvalgte og arbeidsgiver, og sørge for at det gis minimum ti tusen for 30 studiepoeng og minimum tjue tusen for 60 studiepoeng.

FAGSKOLEN I NORD

(TROMS OG FINNMARK FYLKESKOMMUNE) TILBYR
SAMLINGSBASERTE DELTIDSSUTDANNING OVER 2 ÅR
SOM GIR 60 STP INNEN STUDIERETNING:

[HELSE, ALDRING OG AKTIV OMSORG](#)

[KREFTOMSORG OG LINDRENDE PLEIE](#)

[PSYKISK HELSEARBEID OG RUSARBEID](#)

SØK VIA SAMORDNAOPPTAK.NO

LES MER PÅ:
WWW.FAGSKOLE.TFFK.NO

Deltas stipend-ordning

Hvis arbeidsgiver ikke fullt ut dekker utgifter i forbindelse med utdanningen, så er det mulig å søke støtte gjennom Deltas stipendordning.

HVORDAN TILRETTELEGGES PRAKSISPERIODEN?

Fagskolestudier inneholder som regel en praksisperiode over noen uker, og ofte skal den gjennomføres på en annen arbeidsplass enn der du vanligvis jobber. På dette området virker betingelsene å variere mellom arbeidsgivere. Noen tilbyr lønnet permisjon under hele praksistiden, andre under deler av den. Det finnes også dem som bare gir ulønnet permisjon, noe som kan få betydelige økonomiske konsekvenser.

Før du melder deg på

Her er noen viktige avklaringer å gjøre med arbeidsgiver

HVILKE BETINGELSER GJELDER FOR OBLIGATORISKE UNDERVISNINGSDAGER?

Her spiller mange faktorer inn, som hvordan undervisningen er lagt opp, turnusordning og stillingsstørrelse. Flekkefjord er en av kommunene som har laget en kompensasjonsordning som er lik for alle. Dersom obligatoriske undervisningsdager faller på vakter, så gis permisjon med lønn inntil 7,5 timer per vakt, men dette gjelder bare ved 80 prosent stilling, eller mer. Ved mindre enn 80 prosent legger arbeidsgiver til rette for bytting av vakt. Det gis dessuten fri med lønn for tilstøtende vakter.

INNGÅ SKRIFTLIG AVTALE MED ARBEIDSGIVER I FORKANT

Noen arbeidsgivere planlegger hva slags etter- og videreutdanning de ønsker at medarbeiderne skal ta, mens hos andre er det mer opp til hva arbeidstakerne selv foreslår. Uansett er det viktig å inngå skriftlig avtale i forkant, for å få tilrettelegging under studietiden og lønnskompensasjon etterpå.

BLIR JEG AUTOMATISK INNPLASSET I NY STILLINGSKODE?

En del arbeidsgivere gir automatisk opprykk så lenge kompetansehevingen er avtalt på forhånd. Det gir forutsigbarhet for alle parter, er tidsbesparende og virker å være den foretrukne løsningen blant de tillitsvalgte vi har snakket med. Stillingskoden krever minst 60 studiepoeng med fagskoleutdanning, og gir i overkant av tjue tusen ekstra i grunnlønn i hundre prosent stilling.

Det er forskjell på å bli innplassert i ny lønnsstige og få et lønnstillegg. Summen kan være den samme i utgangspunktet, men på sikt kan lønnstillegget bli mindre verdt. Det er altså en mindre gunstig løsning. Flere tillitsvalgte trekker fram innplassering i ny tittel som viktig. Det bidrar dessuten til å synliggjøre kompetansebehovet på arbeidsplassen.

KAN JEG FÅ LØNNSKOMPENSASJON FOR FAGSKOLE UNDER 60 STUDIEPOENG?

I noen kommuner har de også avtalt lønnstillegg for under 60 studiepoeng. To eksempler er kommunene Narvik og Sauda hvor de gir kompensasjon for henholdsvis 10/15/30 og 15/30/45 studiepoeng.

HVILKE ANDRE UTGIFTER KOMPENSERES?

En rekke mindre utgifter følger med studier, slik som studieavgift, studiemateriell og reiseutgifter. Av og til kan losji også være nødvendig.

lingu'

Norsk kurs for helsepersonell B1-B2

Fleksibel nettbasert opplæring - velg mellom undervisning morgen og kveld

Kursavgift kr 12 500

Tilskudd Imdi kr -10 000*

Egenandel **kr 2 500**

* Begrenset antall studieplasser på Klippe kortordningen fra Imdi.

Ordinære studieplasser kan benytte rabattkode **4HF21** og spare 20% på kursavgiften.

Les mer på lingu.no/helse

